

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 5P/353/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714216361
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Petreás
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6714216361.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Jánom Petreásom vo veci starostlivosti o maloletého O. L., nar. XX.XX.XXXX, umiestneného v V. V. „ E., E. Č.. XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., dieťa matky M. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. - P. XXX, okres P., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody, Z. XXX/XX, XXX XX G. - R., občianky SR, otcovstvo k maloletému dieťaťu neurčené, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e u maloletého O. L., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Detskom domove ". E..

Matka maloletého dieťaťa M. L., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého O. L., nar. X.X.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa, počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Zvolen uznesením č.k. 11PPom/1/2014-8 zo dňa 29.7.2014, právoplatným od 20.8.2014 vydal predbežné opatrenie, ktorým umiestnil maloletého O. L., nar. X.X.XXXX do starostlivosti Detského domova „P. E. z dôvodu, že matka maloletého dieťaťa nedokázala zabezpečiť žiadnu starostlivosť o maloleté dieťa, otcovstvo k maloletému dieťaťu určené nebolo a v rodine nebol nikto, kto by sa dokázal o dieťa postarať a zabezpečiť mu primeranú starostlivosť.

Spis bol dňa 20.10.2014 odstúpení Okresnému súdu P. s odôvodnením, že matka maloletého dieťaťa a maloleté dieťa majú trvalé bydlisko v obci A., okres P..

Okresný súd P. nesúhlasil s odstúpením spisu a spis predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ktorý uznesením č.k. 13NcC 45/2014-28 zo dňa 30.10.2014 rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu P. vo veci vedenej pod sp.zn. 6PPom 1/2014 s odstúpením veci z miestnej príslušnosti od Okresného súdu Zvolen vedenej u tohto súdu pod sp.zn. 11PPom 1/2014 je dôvodný.

Spis bol vrátený Okresnému súdu Zvolen dňa 18.11.2014.

Uznesením č.k. 5P/353/2014-1 zo dňa 20.11.2014 súd z úradnej povinnosti podľa § 81 ods.1 O.s.p. začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého O. L., nar. X.X.XXXX, bez návrhu.

Matka maloletého dieťaťa nachádzajúca sa vo výkone trestu odňatia slobody bola vo veci vypočutá dožiadaným súdom Okresným súdom G.. Uviedla, že s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým O. L., nar. X.X.XXXX súhlasí. Momentálne nemá kto zabezpečovať starostlivosť o toto maloleté dieťa. Pred nástupom do výkonu trestu bola na rodičovskej dovolenke, ale len 1 mesiac, nakoľko mesiac po narodení išlo dieťa do detského domova. Ona bývala v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti, ani hnuiteľnej veci vyššej hodnoty. Okrem maloletého O. má ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletej U. A., Ľ. A., C. A., V. A., M. L., B. L.G., O. A.. Dátum narodenia detí nevedela uviesť. Všetky deti sú ešte maloleté. Všetky deti sú umiestnené v Detskom domove E.. Nevedela ani uviesť či má určenú nejakú vyživovaciu povinnosť k týmto deťom. Je zaradená na práce, šije topánky. Po vykonaní zrážok jej nezostáva nič. Súhlasila s tým, aby súd rozhodol v predmetnej veci v jej neprítomnosti.

Matka maloletého dieťaťa bola o termíne pojednávania upovedomená.

Otcovstvo k maloletému dieťaťu určené nebolo.

Na pojednávanie sa riadne a včas dostavila zástupkyňa kolízneho opatrovníka.

Súd vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa podľa § 101 ods.2 O.s.p.

Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen doporučuje u maloletého O. L. nariadiť ústavnú starostlivosť. Maloletý bol predbežným opatrením tunajšieho súdu umiestnený v Detskom domove P. E.. V biologickej rodine nebola zabezpečovaná dostatočná starostlivosť o maloletého. Matka pristupovala k starostlivosti nezodpovedne. Maloletý O. je od 15.1.2015 vedený v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti. Evidencia je vedená na určenom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici. Uviedla, že na túto dobu nie je iná možnosť, ako nariadiť ústavnú starostlivosť. V rodine nie je nikto, kto by mohol starostlivosť o maloletého zabezpečiť. Otcovstvo k maloletému O. doteraz ešte stále nebolo určené. Uviedla, že sa pridrižiava správy z prešetrenia pomerov, ktorá bola súdu predložená.

Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že podľa správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 12.1.2015 matka maloletého dieťaťa M. L. nepoberá žiadnu dávku vyplácanú Sociálnou poisťovňou.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v P.j správou zo dňa 15.1.2015 súdu oznámil, že matka maloletého dieťaťa bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ich úrade od 6.3.2013 do 27.5.2013. Bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi od 1.3.2013 do 30.6.2014 vo výške 62,50 Eur mesačne. Bola posudzovaná ako jednotliviec. Bola jej poskytovaná len základná dávka bez príspevkov. Pomoc v hmotnej núdzi jej bola odňatá z dôvodu neúčasti na odpracovaní povinných 32 hodín v prospech obce.

Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo dňa 19.1.2015 bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa bola zaradená do práce 25.11.2014. Jej pracovná odmena za november 2014 - 12/2014 predstavovala sumu 3,34 Eur. Menovaná nahlásila vyživovaciu povinnosť na maloleté deti : V. A., B. L., C. A., Ľ.E. A., M. L., O. L. Q. O. A..

Zo správy Detského domova „ E. bolo zistené, že maloletý O. L. sa narodil matke M. L. dňa X.X.XXXX. Za otca maloletého O. označila matka svojho súčasného druha O. Š.. Maloletý bol pre pretrvávajúce

problémy a nedostatočnú starostlivosť v biologickej rodine predbežným rozhodnutím súdu zverený do ústavnej starostlivosti. Momentálne je umiestnený v Detskom domove „ E. v profesionálnej rodine u p. L.. Na nové prostredie sa adaptoval bez výrazných ťažkostí. O. je pokojný chlapec, má rád spoločnosť ľudí. Teší sa, keď sa mu niekto prihovára, nerád ostáva v izbe sám. Počas dňa už zvykne bývať dlhšie hore, teší sa z ľudskej prítomnosti. Zdravotný stav je dobrý, netrpí žiadnymi výraznými zdravotnými ťažkosťami. Súrodenci sú s bratom, maloletým O. v kontakte prostredníctvom návštev maloletého O. v priestoroch Detského domova.

Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra zo dňa 12.5.2015 bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa je zaradená do práce od 25.11.2014. Jej hrubá pracovná odmena za obdobie 11/2014 - 04/2015 bola vo výške 39,10 Eur. Z pracovnej odmeny jej boli vykonané zrážky na povinné poisťné odvody vo výške 4,70 Eur, zrážky na úhradu pohľadávok ostatných oprávnených vo výške 1,04 Eur, zrážky na úhradu výživného vo výške 3,68 Eur za spomínané obdobie.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. zo dňa 11.5.2015 bolo zistené, že maloletý O. L., nar. X.X.XXXX sa narodil matke M. L., nar. XX.XX.XXXX ako ôsme dieťa v poradí. Z vyjadrení matky vyplýva, že biologickým otcom dieťaťa je O. Š.Q., nar. XX.XX.XXXX. K určeniu otcovstva k maloletému nedošlo. Od narodenia bol krátky čas maloletý O. L. v osobnej starostlivosti matky a jej druhá O. Š.. V júli 2014 bol maloletý O. hospitalizovaný pre nepokoj, abdomin. koliku a nikotinizmus matky. Dňa 25.7.2014 bol hospitalizovaný z dôvodu nebezpečenstva ohrozenia života. Predbežným opatrením Okresného súdu Zvolen zo dňa 29.7.2014 č.k. 11PPom/1/2014-8 bol umiestnený do starostlivosti Detského domova „ E., kde sú umiestnení aj jeho siedmi súrodenci. Na základe anonymného podania, ktoré obdržal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko V. bolo vykonané šetrenie v domácnosti na adrese Z. - O.Š. XXX (Č. I.). Vykonaným šetrením sa zistili vážne nedostatky a zanedbávanie starostlivosti o maloletého O. L. zo strany jeho matky. Matka nenavštívila pediatra, nevybavila rodný list dieťaťu, nezabezpečila prihlásenie do zdravotnej poisťovne. Matke maloletého bola poskytnutá lehota na odstránenie nedostatkov spojených so starostlivosťou o maloleté dieťa. Pri opakovanom vykonanom šetrení dňa 22.7.2014 v danej domácnosti bolo zistené, že matka vytknuté nedostatky v starostlivosti neodstránila. Dňa 25.7.2014 sa opäť zopakovalo šetrenie v rodine, počas ktorého sa v rodine nachádzala p. Q. Š. a p. O. Š. spolu s maloletým O. L., ktorí sa vyjadrili, že matka odcestovala do P., aby si prevzala dávku v hmotnej núdzi. Maloletého matka opustila aj napriek tomu, že ho kojila a tým výhradne ona zabezpečovala jeho výživu. Dieťa nechala v starostlivosti O. Š. a Q. Š., ktorí nemali k dispozícii dostatok finančných prostriedkov na zakúpenie plnohodnotnej náhrady materského mlieka. Na základe týchto skutočností bola kontaktovaná rýchla zdravotná služba a dieťa bolo prevezené do nemocnice. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko V. zistil, že matka maloletého je nezodpovedná, svojim správaním a spôsobom života ohrozuje zdravý vývoj maloletého dieťaťa. Pod vplyvom alkoholu nedokáže zabezpečiť dieťaťu primeranú starostlivosť. Maloletý O. bol pre pretrvávajúce problémy a nedostatočnú starostlivosť v biologickej rodine predbežným opatrením Okresného súdu Zvolen zverený do ústavnej starostlivosti. Všetky maloleté deti M. L. sú umiestnené v Detskom domove P. E.. 7 súrodencov maloletého O. bolo do Detského domova umiestnených v januári 2013 z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany matky. Matka M. L. žila od vyňatia maloletých detí z rodiny v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, t.č. už nebohú A. L., nar. X.XX.XXXX a B. L., nar. X.XX.XXXX v obci A. Č..V.. XXX. Pani A. L. dňa X.X.XXXX zomrela. Starý otec maloletých detí je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi. V spoločnej domácnosti býva aj pani Q. L., nar. X.X.XXXX, sestra matky maloletých detí so svojimi štyrmi maloletými deťmi. Rodina obýva rodinný dom pozostávajúci z dvoch miestností - kuchyne a izby. Obydlie rodiny je zariadené základným účelovým zariadením. V domácnosti sa nachádzajú základné elektrospotrebiče. V obydli je zavedená voda aj elektrina, je vykurované pevným palivom. Hygiena bývania je na dobrej úrovni. Matka maloletého si neupravil svoje pomery tak, aby mohla prevziať starostlivosť o deti ani počas krátkodobých pobytov v rodine. Z opakovaných šetrení vyplynulo, že matka sa v domácnosti svojich rodičov väčšinou nezdržiava, príbuzní matky uvádzali, že táto sa zdržiava niekde pri J., kde žije s priateľom, domov prichádza len v čase výplaty dávky v hmotnej núdzi. Matka maloletého dieťaťa sa t.č. nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v G. - R.. Maloletý O. je od 15.1.2015 vedený v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti, ktorý vedie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí a rodiny ako úrad určený na organizovanie náhradnej rodinnej starostlivosti v Banskobystrickom kraji. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. nemá vedomosť o osobe ochotnej a spôsobiljej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o

maloletého O. L.. Preto navrhol maloletému O. L. nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove „ E. a matku zaviazať povinnosťou platiť výživné na dieťa v minimálnej zákonnej výške.

Podľa § 54 ods.1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods.2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods.3 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods.4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods.5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

Podľa § 62 ods.4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Takto uskutočneným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý O. L. je na základe predbežného opatrenia Okresného súdu Zvolen umiestnený v Detskom domove „ E., kde sa nachádzajú aj jeho všetci siedmi súrodenci. Momentálne je maloletý O. umiestnený v profesionálnej rodine. Matka maloletého dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody, otcovstvo k maloletému O. doteraz nebolo určené. Podľa zistenia kolízneho opatrovníka, v rodine nie je žiadna osoba, ktorá by mohla zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého O.. Preto navrhli nariadiť u maloletého Petra ústavnú starostlivosť.

Súd zistil, že matka maloletého dieťaťa nachádzajúca sa vo výkone trestu odňatia slobody nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, otcovstvo k maloletému dieťaťu určené nebolo a nie je možné zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe. Preto súd nariadil ústavnú starostlivosť podľa § 54 ods.2 Zákona o rodine.

S prihliadnutím na to, že matka maloletého dieťaťa dosahuje minimálny zárobok vo výkone trestu odňatia slobody, súd jej určil povinnosť platiť minimálne výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine. Výška tohto výživného predstavuje momentálne 27,15 Eur mesačne.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

- 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
- 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
- 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
  - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.
- 1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- 2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- 3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,
- 4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).